

Rynek Główny się zazieleni. Jest zgoda na więcej drzew

2024-12-19

Eksperci Politechniki Krakowskiej przygotowali opracowanie, a wojewódzki konserwator zabytków pozytywnie zaopiniował koncepcję nowych nasadzeń. Opracowanie zakłada pojawienie się nowych drzew na płycie Rynku Głównego, m.in. w okolicach kościoła św. Wojciecha, ratusza, wzdłuż pierzei rynku czy w okolicy fontanny.

- To ważny krok w kierunku zazielenienia krakowskiego rynku. Dzięki rzeczowej i bardzo szczegółowej pracy zespołu ekspertów udało nam się stworzyć takie warunki, które sprawiły, że pozyskaliśmy pozytywną opinię konserwatora zabytków. To oznacza także, że uda nam się zrealizować wolę mieszkańców wyrażoną w budżecie obywatelskim, jednocześnie zachowując historyczny charakter serca naszego miasta - mówił podczas konferencji prasowej Stanisław Mazur, zastępca prezydenta Krakowa.

Spotkanie było podsumowaniem prac zespołu ekspertów Politechniki Krakowskiej, którzy wraz z Zarządem Zieleni Miejskiej od kilku miesięcy intensywnie pracowali nad wytycznymi dla możliwości wprowadzenia nowych drzew. Cztery tomy szczegółowej dokumentacji dały podstawę do wydania pozytywnej opinii konserwatora, a ta z kolei będzie potrzebna do uzyskania pozwolenia na budowę, niezbędnego do realizacji nasadzeń.

- Opracowanie przedstawia propozycję rozwiązań, które ochronią historyczną wartość krakowskiego rynku, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, a jednocześnie pozwolą zrealizować potrzeby mieszkańców i gości Krakowa czyli wprowadzić w tę przestrzeń więcej zieleni - mówił prof. Andrzej Szarata, rektor Politechniki Krakowskiej.

Gdzie mogą pojawić się nowe drzewa?

Absolutna wyjątkowość miejsca miała największe znaczenie dla szczegółowości opracowania. Nowe drzewa na rynku mają nie tylko wzbogacić przestrzeń zielenią, ale też w pełni współgrać z jego historią, osiami widokowymi i realnymi potrzebami współczesności - mówiła Dorota Szatała, zastępczyni dyrektora Zarządu Zieleni Miejskiej ds. zieleni.

Jak tłumaczyli z kolei autorzy opracowania, pod szczególną uwagę wzięto ochronę ukrytych pod ziemią relikwów, zabytkową strukturę otoczenia, wpływ na panoramę i kompozycję przestrzeni, a także dobór nasadzeń uwzględniających historię rynku oraz współczesne wyzwania, związane ze zmianami klimatu.

Ostatecznie zdecydowano, że drzewa mogą zostać posadzone w kilku lokalizacjach:

- **w otoczeniu kościoła św. Wojciecha**
To miejsce o bogatej historii, gdzie nowe nasadzenia będą harmonijnie uzupełniały istniejący układ zieleni. Planowane drzewa mają podkreślić znaczenie tego miejsca i nadać mu bardziej zrównoważony charakter.
- **w okolicy Wieży Ratuszowej**
Przestrzeń wokół Wieży Ratuszowej zyska nowe drzewa, których forma i wielkość będą dostosowane do zabytkowego otoczenia. Zieleń w tej części rynku ma subtelnie

współgrać z monumentalną architekturą wieży, nie zakłócając jej dominacji w przestrzeni.

- **wzdłuż pierzei rynku**

Zadanie przewiduje również uzupełnienie zieleni wzdłuż pierzei rynku, co ma na celu stworzenie bardziej spójnej kompozycji i poprawę komfortu przebywania w tej przestrzeni.

- **w sąsiedztwie fontanny**

W tej części rynku drzewa mają stworzyć większą grupę zieleni, nadając temu miejscu bardziej naturalny i przyjazny charakter. Zieleń ma tu wspomóc minimalizowanie efektu miejskiej wyspy ciepła w centrum.

- **szpaler drzew po zachodniej stronie rynku**

Drzewa będą sadzone na podstawie badań georadarowych, by nie naruszać podziemnych relikwów.

Na Rynku Głównym w cieniu drzew. Jakich?

Eksperti wskazali pięć gatunków drzew, które najlepiej odpowiadają specyficznym wymaganiom tego miejsca. Pierwszym z nich jest robinia biała „Unifoliola”, drzewo o tradycji obecności na rynku, które dobrze radzi sobie w warunkach miejskich. Kolejny to klon polny „Elsrijk”, rodzimy gatunek odporny na suszę i zasolenie. W otoczeniu kościoła św. Wojciecha pojawi się dąb szypułkowy „Monument”, w formie kolumnowej, ceniony za trwałość i mniejsze wymagania przestrzenne. Po wschodniej stronie Sukiennic zaplanowano lipy – drobnolistną („Greenspire”, „Brabant”) oraz srebrzystą. To gatunki o wielowiekowej tradycji w polskim krajobrazie – podkreślają autorzy.

Jakie warunki dla drzew – nowych i obecnych?

Eksperti Politechniki Krakowskiej oraz Zarząd Zieleni Miejskiej podkreślili, że realizacja zadania z budżetu obywatelskiego wymaga szczególnej uwagi, by sprostać trudnym warunkom środowiskowym, takim jak mikroklimat, miejska wyspa ciepła czy specyficzna struktura gleby. – W sadzeniu drzew na Rynku Głównym nie chodzi o ilość, lecz o jakość. Bardzo ważne jest przygotowanie miejsc – drzewa muszą mieć stworzone warunki, które pozwolą im przetrwać wiele pokoleń – podkreślił dr inż. arch. kraj. Wojciech Bobek, kierownik zespołu ekspertów.

Kiedy nowe pojawią się nowe drzewa?

Po uzyskaniu pozytywnej opinii służb konserwatorskich, konieczne jest opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz uzyskanie niezbędnych pozwoleń, co planowane jest do października 2025 r. – Projekt ma stworzyć trwałe i zdrowe warunki dla drzew, wzbogacając przestrzeń rynku i dostosowując ją do zmieniającego się klimatu. Chcemy, by krakowski rynek był przykładem zrównoważonej metamorfozy. Ikonicznym przykładem tego jak łączyć tradycję z potrzebami nowoczesności i uwzględniając opinię mieszkańców – dodał Jarosław Tabor, zastępca dyrektora Zarządu Zieleni Miejskiej.

Sama realizacja pierwszych nasadzeń planowana jest na wiosnę 2026 r.

**Magiczny
Kraków**